

عنوان مقاله:

جایگاه دفاع استفاده آزمایشی از اختراع در دعوای نقض حق اختراع: استثنایی مطلق یا مقید؟

محل انتشار:

فصلنامه تحقیقات حقوقی، دوره 20، شماره 80 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 30

نویسندگان:

زینب غفوری - گروه حقوق مالکیت فکری، دانشکده حقوق، دانشگاه شهید بهشتی

میرقاسم جعفرزاده - گروه حقوق مالکیت فکری، دانشکده حقوق، دانشگاه شهید بهشتی

خلاصه مقاله:

یکی از دفاعیات متهم به نقض حق اختراع، استفاده آزمایشی از آن است. این استثنا در قانون ثبت اختراعات، طرح های صنعتی و علائم تجاری سال ۱۳۸۶ نیز مورد پذیرش قرار گرفته است. اما این قانون نسبت به معیار تجویز این استثنا ساکت است. در رویه قضایی نیز تاکنون دعوایی مطرح نشده است تا بتوان رویکرد دادگاه های ایرانی را در این امر ملاحظه کرد. در مقابل، در برخی از نظام های حقوقی، از جمله دو نظام مورد بحث در این تحقیق (آلمان و آمریکا)، تفکیک هدف و انگیزه از انجام آزمایش ها به دو دسته تجاری و غیرتجاری به عنوان ملاک تعیین عمل مجاز از نقض در نظر گرفته شده است. بدین ترتیب، علی القاعده باید آزمایش هایی که انگیزه غیرتجاری دارند، تجویز شوند و در مقابل، آزمایش هایی که با اهداف تجاری صورت می گیرند، نقض حق اختراع محسوب شوند. لیکن رویه قضایی این دو نظام حقوقی به سمت و سویی دیگر سوق یافته است. این تحقیق ضمن بررسی انواع این آزمایش ها، نشان می دهد که تفکیک مزبور همواره کارآمد نیست، به ویژه در مواردی که انگیزه آزمایش، غیرتجاری است، اما از اختراع در مقیاس انبوه استفاده می شود یا برعکس، هدف تجاری است، اما در تجویز استثنا، نفعی برای عموم وجود دارد، نمی توان صرفاً به این معیار اکتفا کرد.

کلمات کلیدی:

اختراعات دارویی، استثنائات حق اختراع، استفاده آزمایشی، انگیزه تجاری، سازمان های غیرانتفاعی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1300612>

